

Szczecin, dnia listopad 2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA w SZCZECINIE
ul. Jacka Odrowąza 71-420 Szczecin
tel. (091) 423-17-76 fax 422-45-81

LSZ-41023-4-08
P/08/151

Pan
Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecina

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Szczecin (Urząd) w zakresie prawidłowości pobierania oraz wykorzystania przez gminę w latach 2006-2008 (I półrocze) opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 października 2008 r. i omówione w tym samym dniu na naradzie pokontrolnej, Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Urząd zadań z zakresu regulowania lokalnego rynku napojów alkoholowych i pobierania opłat za zezwolenia na ich sprzedaż, mimo stwierdzonych uchybień. Negatywnie natomiast ocenia wykorzystanie przez gminę części środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. W okresie objętym kontrolą na terenie miasta Szczecina obowiązywały zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ustalone przez Radę Miejską uchwałą z dnia 26 lutego 2004 r. z dnia 13 grudnia 2004 r. Uchwałą tą Rada określiła liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - przeznaczonych do spożycia poza miejscem (400 punktów), jak i w miejscu sprzedaży (300 punktów) oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta.

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

2. W roku 2006 w Urzędzie złożone zostały 382 wnioski o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w roku 2007 - 365 wnioski, a w I półroczu 2008 r. - 297. Urząd wydając zezwolenia (w badanym okresie) na sprzedaż napojów alkoholowych przestrzegał zasad i warunków określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r.² o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz cytowanej wyżej uchwale Rady Miasta Szczecina.

3. Urząd prawidłowo ustalał, a podmioty terminowo wносиły należne opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podmioty korzystające z zezwoleń terminowo przedkładały w Urzędzie oświadczenia o wielkości sprzedaży osiągniętej w danym roku. Urząd nie korzystał z możliwości kontroli tych oświadczeń, określonej w art. 18 ust. 10 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

4. W badanym okresie Straż Miejska w Szczecinie (na podstawie upoważnień wydanych przez Prezydenta w celu zbadania przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) przeprowadziła 66 kontroli, które, jak wynika z wyjaśnień komendanta Straży, głównie dotyczyły utrzymania porządku publicznego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła, w tym okresie, tylko 4 kontrole dotyczące korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym jedną bez upoważnienia Prezydenta Miasta, co naruszało przepisy art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

W latach 2007 i 2008 Prezydent nie przedkładał Radzie Miasta, wymaganych ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii³, raportów z wykonania Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii, a jedynie informacje w formie zbiorczych sprawozdań z realizacji uchwał - w terminach 11 kwietnia 2008 r. i 2 października 2008 r. z realizacji Programu za rok 2007. Prezydent nie przedstawił Radzie w żadnej formie sprawozdania z realizacji Programu za rok 2006. Postępowanie takie stanowiło naruszenie art. 11 cyt. ustawy, który nakłada na Prezydenta Miasta obowiązek przedkładania raportów do dnia 31 marca każdego roku - z wykonania Programu w roku poprzednim.

5. W latach 2006 – 2008 Rada Miejska, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz art. 10 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uchwałała corocznie Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminne Programy Przeciwdziałania Narkomanii.

6. W kontrolowanym okresie z tytułu pobieranych opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Urząd uzyskał łączne dochody w wysokości 19.400.762 zł (w 2006 r. – 6.690.485 zł, w 2007 r. – 7.055.363 zł i w I półroczu 2008 r. – 5.645.914 zł).

---

² Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm., zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości,

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, ze zm.

Badając wydatki poniesione w 2007 r. stwierdzono, że :

- a) W 2007 r. ze środków pochodzących za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Urząd sfinansował funkcjonowanie (koszty bieżącej działalności i utrzymania) Miejskiej Izby Wytrzeźwień w Szczecinie (MIW) w kwocie 1.152.834,55 zł. Na funkcjonowanie MIW w 2006 r. Urząd wydatkował 957.999,89 zł, a do dnia 30 czerwca 2008 r. 672.858,11 zł. Wydatków tych dokonano z naruszeniem art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, jak również wbrew otrzymanemu przez Urząd w dniu 21 listopada 2007 r. stanowisku Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie⁴. Zdaniem NIK, zadania te nie mieszczą się w katalogu zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii, ponieważ zgodnie z art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, zadania izb wytrzeźwień prowadzą się jedynie do udzielania pomocy nietrzeźwym, a więc do opieki i izolacji (zatrzymania administracyjnego) tych osób, aż do wytrzeźwienia.
- b) W 2006 r. Urząd zawarł 5 umów o udzielenie dotacji z 5 organizacjami pozarządowymi na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - na okres 5 lat. Obejmowały one swym zakresem rehabilitację społeczną osób bezdomnych, zapewnienie schronienia osobom potrzebującym, połączonego z profilaktyką uzależnień. W 2007 r. na realizację tych umów Urząd wydatkował 800.000 zł. W latach 2006-2008 na realizację ww. umów Urząd przeznaczył łącznie 2.400.000 zł, a w 2009 r. na ten cel planuje przeznaczyć 900.000 zł. Poprzez dotowanie zadań określonych w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Urząd dokonał wydatków i zaciągnął zobowiązania wynikające z powyższych umów z naruszeniem przepisu art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, który nie przewiduje realizacji takich zadań.
- c) Z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Urząd w 2007 r. zakupił 7 alkotesterów wraz z 3 ładowarkami oraz 82 testery narkotykowe o łącznej wartości 49.929,11 zł, które umową darowizny przekazał Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie - bez wskazania celu ich przeznaczenia. Działaniem takim naruszono przepisy art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ponieważ wydatek ten nie wiązał się z profilaktyką w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Dotyczył on zadań Policji, do której - zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁵, należy m.in. ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, a także w ruchu drogowym oraz wykrywanie przestępstw, wykroczeń i ściganie ich sprawców.

---

⁴ K-0542/81/MK/07

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.

d) Ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2007 r. Urząd dokonał wydatku w wysokości 1.198,63 zł na zakup artykułów spożywczych przeznaczonych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ocenie NIK, wydatek ten nie był związany z realizacją gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, co stanowiło naruszenie art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

7. W okresie objętym kontrolą, mimo niewykorzystania w danym roku budżetowym, tj. w 2006 r. kwoty 468.819 zł i w 2007 r. kwoty 410.526 zł z tytułu uzyskanych opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, Urząd nie ujmował tych środków z końcem roku budżetowego do kategorii wydatków niewygasających. W ocenie NIK działanie takie było niezgodne z zasadami postępowania z niezrealizowanymi kwotami wydatków zamieszczonych w budżecie Miasta, określonymi w art. 191 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ w związku z 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Wymienione kwoty niewykorzystanych środków finansowych w poszczególnych latach zwiększały wydatki realizowanych programów przeciwdziałania i zwalczania alkoholizmu oraz narkomanii - w budżecie roku następnego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Zaprzestanie finansowania zadań z zakresu pomocy społecznej oraz bieżącej działalności i funkcjonowania Miejskiej Izby Wytrzeźwień ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.*
2. *Przenoszenie do kategorii wydatków niewygasających środków pochodzących z dochodów za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu, niewykorzystanych w danym roku budżetowym.*
3. *Przedkładanie Radzie Miasta Szczecin raportów z realizacji Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii w terminie wymaganych ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.*
4. *Przeprowadzanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnień wydanych przez Prezydenta Miasta.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

⁶ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.